

PARTICIPATIVNÍ ROZPOČET VE ZDRAVÉM MĚSTĚ LITOMĚŘICE

Pravidla pro předkladatele v roce 2018

Schváleno usnesením Rady města dne 14. 12. 2017.



ÚVOD

Město Litoměřice je od roku 2002 zapojeno do mezinárodních programů Zdravé město (ZM, pod patronací Světové zdravotní organizace) a místní Agenda 21 (MA21, pod patronací OSN). Tyto programy jsou založeny na principech udržitelného rozvoje a jeho prosazování v úzké spolupráci klíčových aktérů a široké veřejnosti. Litoměřice za své aktivity získaly řadu ocenění a v roce 2015 završily své dlouhodobé úsilí o zkvalitnění správy věcí veřejných vstupem do kategorie „A“ místní Agendy 21 - nejvyšší kategorie, kterou mohou města a obce v České republice dosáhnout.

Jednou z nových forem zapojování veřejnosti do rozvoje města je také tzv. **participativní rozpočet**. Jedná se o proces, prostřednictvím kterého obyvatelé města či určité komunity mohou rozhodovat o využití části městského rozpočtu na realizaci projektu investičního charakteru. V rámci jednání zastupitelstva města Litoměřice vznikla v dubnu 2015 diskuze o možnostech využití tohoto nového nástroje, respektive o možnostech jeho zakomponování do současných aktivit ZM a MA21. Následně, na základě dohody všech politických stran a za účasti jejich zástupců, vznikla Pracovní skupina pro participativní rozpočet (PS PR), která projednala různé varianty participativního rozpočtu, z nichž vzešel tento návrh postupu. Hlavním cílem PS PR bylo navrhnout postup, který bude respektovat stávající osvědčené mechanismy zapojování veřejnosti¹, přispěje k jejich zatraktivnění a zároveň nebude představovat neúměrný nárůst administrativy.

Proces participativního rozpočtu byl v roce 2016 pilotně vyzkoušen. Podrobné informace včetně jednotlivých návrhů a vítězného projektu jsou na webu [Zdravého města Litoměřice](#).

ČTYŘI FÁZE PARTICIPATIVNÍHO ROZPOČTU

Participativní rozpočet se dá rozdělit do 4 základních fází, které znázorňuje schéma níže. V průběhu jednotlivých fází dochází nejdříve ke sběru návrhů ze strany veřejnosti, k následné kontrole došlých návrhů z hlediska splnění stanovených podmínek, poté k hlasování veřejnosti, a nakonec k realizaci vybraného projektu či projektů. Podrobný popis jednotlivých kroků je uveden níže.



¹ Zejména fórum Zdravého města „Desatero problémů Litoměřic“.

ZÁKLADNÍ KRITÉRIA A PRAVIDLA, HARMONOGRAM

Charakter projektů

Participativní rozpočet by měl sloužit k realizaci konkrétního opatření, které bude sloužit obyvatelům města Litoměřice (příp. návštěvníkům) a přispěje ke zkvalitnění veřejného prostoru města.

Navrhovaný projekt (opatření) musí splňovat následující základní kritéria:

1. bude realizován na veřejném prostranství nebo ve veřejně přístupné budově (nemusí být přístupno 24 hodin denně, ale rozhodující je volný přístup každému)²
2. bude realizován na pozemku (v budově) ve vlastnictví města
3. bude respektovat stanovený maximální finanční limit
4. bude proveditelný, tj. jeho realizace nesmí odporovat zákonům, územnímu plánu, strategickému plánu a dalším rozvojovým koncepcím města ap.

DŮLEŽITÉ: Tato kritéria je předkladatel povinen ověřit, resp. zajistit před podáním návrhu, k čemuž může využít asistence pracovníků MěÚ Litoměřice (viz také níže – Fáze II).

Předkladatel návrhu projektu

Předkladatelem může být:

- fyzická osoba s trvalým bydlištěm v Litoměřicích
- právnická osoba (firma, instituce, nezisková organizace apod.) se sídlem v Litoměřicích

Alokovaná částka

Pro rok 2018 je stanovena maximální částka ve výši **200 000 Kč včetně DPH**, přičemž minimální náklady projektu nesmí být menší než **50 000 Kč včetně DPH**. Maximální částka zahrnuje jednak náklady na vlastní realizaci, jednak nezbytné náklady na související projektovou, příp. jinou dokumentaci. Navrhovatelé by měli ověřit reálnost předkládaného rozpočtu např. s projektantem či rešerší na internetu apod.

DŮLEŽITÉ: v případě, že předkladatel zajistí další finanční podporu projektu – příspěvek – z jiných zdrojů (např. formou grantu od firmy, podnikatele apod.), mohou celkové náklady projektu přesahovat max. stanovenou výši o tento příspěvek. Předkladatel je však povinen doložit poskytnutí tohoto příspěvku formou čestného prohlášení donátora (poskytovatele příspěvku). Vzor čestného prohlášení bude součástí návrhového formuláře (viz dále „Fáze I“).

Harmonogram

Časový rámec pro předkládání návrhů vychází z termínu konání Fóra Zdravého města (FZM), na kterém bude o předkládaných projektech hlasováno, zpravidla v první polovině dubna. Časová osa pro rok 2018 je zobrazena v tabulce níže.

² Například herní prvek na koupališti, kam může jít každý, ale ne náčiní do tělocvičny ve škole, kam má veřejnost omezený přístup.

2. 1. 2018	28.2. 2018	16.3. 2018	11. 4. 2018	3 měsíce*	1-6 měsíců*	04/2019*
Zahájení podávání projektů	Ukončení podávání projektů	Kontrola a úprava projektů	Hlasování na Fóru Zdravého města a vyhlášení vítězného návrhu	Administrativní příprava projektu	Realizace projektu	Vyhodnocení projektu na FZM

*Jedná se o indikativní údaj.

Součástí procesu participativního rozpočtu je rovněž průběžná medializace a informační kampaň. O možnosti podat návrh projektu, o hlasování a realizaci projektu/ů bude město Litoměřice informovat prostřednictvím běžných informačních kanálů (web města Litoměřice a Zdravého města Litoměřice, tiskové zprávy, články v Radničním zpravodaji a dalších regionálních médiích) a rovněž skrze síť svých partnerů (příspěvkové organizace, NNO, ...).

FÁZE I – SBĚR NÁVRHŮ PROJEKTŮ

Sběr návrhů projektů bude probíhat ve vymezeném časovém období (viz výše). Návrh projektu lze podat dvěma způsoby:

- 1) **prostřednictvím webu Zdravého města – formulář** ve formátu MS Word, který předkladatel vyplní a následně odešle na uvedenou e-mailovou adresu
- 2) **písemnou formou** – předkladatel si vyzvedne formulář na podatelnu MěÚ Litoměřice, vyplní a následně donese zpět na podatelnu MěÚ, nebo zašle na uvedenou adresu (postup bude popsán na webových stránkách)

DŮLEŽITÉ: Předkladatel musí současně s návrhem předložit **seznam alespoň 50 podporovatelů** projektu s trvalým pobytem v Litoměřicích. Tento seznam musí obsahovat následující informace: jméno a příjmení, datum narození, adresu a vlastnoruční podpis. Předkladatel může podat pouze jeden návrh projektu, který bude doplněn unikátním seznamem podporovatelů (tedy podporovatel se nemůže objevit na více návrzích).

FÁZE II – KONTROLA A ÚPRAVA NÁVRHŮ PROJEKTŮ

Jakmile budou návrhy projektů shromážděny, bude provedena jejich kontrola z hlediska splnění stanovených kritérií (viz „základní kritéria a pravidla“ výše) příslušnými pracovníky MěÚ Litoměřice.

S ukončením procesu kontroly provede pracovník MěÚ zápis o výsledku kontroly a tento s případným komentářem uveřejní na portálu určeném pro jejich zveřejňování. V případě, že návrh projektu nebude splňovat některé z kritérií (např. opatření bude zasahovat do jiného, městem nevlastněného pozemku), může předkladatel iniciovat, prostřednictvím kontaktu zde uvedeného, osobní schůzku s cílem odstranit veškeré nedostatky či objasnit nesrovnalosti návrhu tak, aby všechna kritéria splňoval a mohl být zařazen do hlasování.

Výše uvedený proces platí i v případě kontroly návrhu projektu investičními technikami MěÚ, kdy bude ověřována reálnost rozpočtu (vlastní investice, projektová dokumentace apod.).

V případě, že pracovníci MěÚ dojdou k závěru, že navrhovaný rozpočet je podhodnocený, neobsahuje některé důležité položky, respektive neodpovídá ceníku stavebních prací ap., **bude projekt vyřazen**. Rozpočet bude možné upravit v rámci osobní schůzky na základě navržených doporučení. Pokud předkladatel nebude s úpravou rozpočtu souhlasit, lze projekt vyřadit z hlasování.

Z jednání s předkladatelem projektu bude sepsán protokol shrnující návrhy úprav projektu, resp. odůvodnění, proč byl projekt vyřazen z hlasování, a bude zaslán předkladateli na uvedený kontakt. Předkladatel ručí za správnost kontaktních údajů.

Pokud návrh projektu projde úspěšně touto formální kontrolou, má se za to, že projekt splňuje stanovená kritéria, je realizovatelný a může být zařazen do hlasování.

FÁZE III – HLASOVÁNÍ NA FÓRU ZDRAVÉHO MĚSTA (FZM)

Po ukončení formální kontroly návrhů projektů budou tyto zveřejněny na webových stránkách města Litoměřice a prostřednictvím dalších informačních kanálů, jak je popsáno v části „Harmonogram“, bude zajištěna jejich medializace.

Hlasování o předložených návrzích projektů bude probíhat v rámci Fóra Zdravého města. Na tomto setkání s veřejností, kde se definují hlavní problémy města Litoměřice, bude možné projekty před vlastním hlasováním představit, a to formou **prezentace projektu na info panelu**, který bude umístěn ve vstupní hale Kulturního domu (s předkladateli budou v dostatečném předstihu dohodnuty detaily této prezentace). Předkladatel bude mít následně možnost **prezentace projektu v průběhu FZM**, kdy předkladatel představí projekt v plénu během daného časového limitu s cílem přesvědčit přítomné o tom, proč by měl být podpořen právě tento projekt.

Vlastní hlasování bude obdobné, jaké bylo využíváno pro podporu různých aktivit definovaných na FZM. Postup hlasování bude vždy představen na začátku FZM jeho moderátorem. Výsledky hlasování budou vyhodnoceny a představeny přímo na FZM.

V případě, že dva návrhy obdrží stejný počet hlasů a součet jejich celkových nákladů bude přesahovat stanovenou max. částku (tj. nebude možné realizovat oba projekty najednou), bude v průběhu FZM vyhlášeno 2. kolo. Vítězný návrh bude ten, který obdrží větší počet hlasů. V případě rovnosti hlasů v 2. kole rozhodne los.

FÁZE IV – REALIZACE PROJEKTU

Poslední fáze zahrnuje projektovou a administrativní (stavební povolení apod.) přípravu projektu a jeho vlastní realizaci. Předkladatel vítězného projektu bude na schůzce se zástupci MěÚ seznámen s dalším postupem.

Další postup bude zahrnovat zejména:

- dopracování návrhu a zpracování projektové dokumentace, event. dalších podkladů
- projednání projektu (opatření) v místě jeho realizace (jedná se o standardní projednání investice dle metodiky Zdravých měst) a případné úpravy projektové dokumentace
- podání žádosti o vydání stavebního povolení (či ekvivalentu dle typu opatření)
- stanovení data a způsobu zahájení vlastní realizace

V průběhu realizační fáze bude předkladatel průběžně informován o postupu a případných změnách, ke kterým se bude mít možnost vyjádřit.

DŮLEŽITÉ: Projekty, které budou hlasováním vybrány k realizaci, se stávají součástí investic realizovaných městem Litoměřice, které za jejich realizaci přebírá veškerou odpovědnost.

DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE

Nevyčerpání alokované částky

V případě, že stanovená částka na příslušný rok nebude vyčerpána, budou nevyužité finanční prostředky vráceny zpět do rozpočtu města. Nevyužitá částka tedy nebude navyšovat finanční limit na následující rok.

Vícenáklady

V případě, že v průběhu realizace projektu (opatření) dojde k navýšení nákladů (tzv. vícenáklady), jsou tyto neseny rozpočtem města Litoměřice a řídí se smlouvou mezi městem Litoměřice a dodavatelem, příp. dalšími relevantními dokumenty či směrnicemi.

Více informací a příklady aplikace procesu participativního rozpočtování jsou k dispozici na webových stránkách <http://www.participativnirozpocet.cz>.

Projektové žádosti včetně příloh a bližší informace o procesu participativního rozpočtu v Litoměřicích jsou uvedeny na webových stránkách [Zdravého města Litoměřice](#).

